

ಶ್ರೀರಾಮ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದಾಗೂಲೂ, ನಂತರವು ತೇಜಸ್ಸಿಯವರೊಂದಿಗೆ ಪತ್ತ ವ್ಯವಹಾರವೇ ಮುಖ್ಯ ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧನವಾಗಿತ್ತು. ಅಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತೇಜಸ್ಸಿಯವರಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಗದಗಳಲ್ಲಿ ಬರವಣಿಗೆಯೋಂದಿಗೆ ರೇಖಾಚಿತ್ರಗಳೂ ಇರುತ್ತಿದ್ದವು! ಅವರ ಸ್ನಾಟರಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಭಾಗಗಳು ಬೇಕಾದರೆ ಅವಾಗಳ ಚೆತ್ತ ಮತ್ತು ಪತ್ತದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಬರದಿದ್ದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಗೊತ್ತೆನ್ನ ಎಂಬ ಬೆದಿರೆ ಹೇಳಿ ಇರುತ್ತಿತ್ತು! ಆದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತೇಜಸ್ಸಿ ಜಲ್ಲಿಹಾಕೆಯಂತಹ ತೆಳು ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ಕರ್ತಾಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಫೇಲಿಯ ಶ್ರೀರಾಮುಗಿ ಕಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಶ್ರೀರಾಮ್ ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಮಾಡಿ ಪತ್ತಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕಳಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ಒಂದು ಸಲ ಹೀಗೆಯೇ ‘ಅವನತಿ ಎನ್ನುವ ಕತೆ ಮೂಡಿಗೆಯಿಂದ ಬಂದಿತು. ಅದರೊಡನ್ನ ಪತ್ತದಲ್ಲಿ, ‘ರೀ ಕತೆ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದೆ. ಸ್ನ್ಯಾಲ್ ಸಣ್ಣ ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಪ್ರಚಾರಾಣಿಗೆ ಕಳಿಸಿ ಪದಾ೦ ಮತ್ತು ರಾಮದಾಸ್ ಕಾಟಿ ಮಾಡಕೂದಮ್’ ಎಂದಿತ್ತು. ‘ಏಕೆ, ನಾವೇನು ಕತೆಯನ್ನು ತಿರುಚಿ ಬಿಡುತ್ತೇವೆಯೆ?’ ಎಂದು ಆಗ ನಾನು ಚುಡಾಯಿಸಿದ್ದೇ!

ಮುಂದೆ ‘ಲಂಕೇ’ ಪತ್ತಿಕೆಗೆ ತೇಜಸ್ಸಿ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲೇಖನ ಮತ್ತು ಪತ್ತ ಅವರಿಂದ ಬಂದಿತು. ನಮ್ಮವರು ಓದು ಎಂದು ಪತ್ತವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಓದಿದ ಮೇಲೆ ಏನಾಡೋಣ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನ. ಮಾಡೋದೇನು? ಕಳಿಸಿ ಪತ್ತಿಕೆಗೆ ಎದೆ. ಪತ್ತದಲ್ಲಿ ಏನಿತ್ತು? ಲೇಖನದೊಂದಿಗೆ ಬಂದ ಪತ್ತದಲ್ಲಿ, ‘ಶ್ರೀರಾಮ್‌ಗೆ, ನೀವು ಒಂದು ಕಾಲೇಜನಲ್ಲಿ ಗೌರವಾನ್ನಿತ ಪ್ರೈಫೆಸರ್. ನಾನು ಬರೆದಿರುವುದು ನಿಮಗೆ ಸಮೃತವನಿಸಿದರೆ ಲಂಕೇ’ ಪತ್ತಿಕೆಗೆ ಕಳಿಸಿ. ಬೇಡ ಎನಿಸಿದರೆ ಹರಿದು ಹಾಕಿ ಎಂದಿತ್ತು. ‘ಲಂಕೇ’ ಪತ್ತಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ‘ಕಿರೀದನೆ ಒಂದು ದಿನ’ ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಆ ಲೇಖನ ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಓದುಗರಿಗೆ ಒಂದು ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಅಕ್ಷರಿಯೇ ಆಗಿದೆ. ‘ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಾಶನ’ದ ಮೊದಲ ಪ್ರಕಟವೆಯಾದ ‘ಪರಿಸರದ ಕತೆ’ ಕೃತಿಯ ಮೊದಲ ಪ್ರಸಂಗವಾಗಿದೆ. ಇಂದಿಗೂ ಓದುಗರು ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯಿಂದ ‘ನೀವೇನಾ ಆ ಶ್ರೀರಾಮ್?’ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ!

ಮುಂದೆ ಕೆಲವು ಘಟನೆಗಳಿಂದ ತೇಜಸ್ಸಿಯವರ ವಿಕಾರ, ಸ್ವಭಾವಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಗ್ರಹಿಕೆಗೆ ದ್ವಿತೀಯ ದಾಖಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ತೇಜಸ್ಸಿಯವರು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಲೇಖಕನಾಗಿ, ಭಾಯಾಚಿತ್ರಕಾರನಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದುದು ಸಾಮಾನ್ಯ. ಆದರೆ, ದ್ಯುನಂದಿನ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ, ಮಾತುಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದುದು ತೇಜಸ್ಸಿಯವರ ಸ್ವಾರ್ಥಕರ ಹಾಗೂ ಹೀಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ. ತೇಜಸ್ಸಿಯವರ ಪ್ರಮುಖ ಗುಣಗಳಾದ ಕುಶಾಕಲ, ನಾಚಕ, ಸಂಕೋಚ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಂದರೆ ಇವರು ಅಹಂಕಾರಿಯೇನೋ ಎಂದು ಅನ್ವಯವಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ. ಸೈರಿತೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿದಾಗ ಬೇರೆಯವರ ಮಾತನ್ನು ಕುಶಾಕಲದಿಂದ ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡು ತಮಗೆ ಗೈತ್ತಿಲ್ಲದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ತಾನೇ ತಿಳಿದವನೆಂಬ ಗರ್ವ ಅವರಿಗರಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮಾತಿಗೆ ಅಥವ್ ಕೊಡುವುದು ನಮ್ಮ ಬದುಕೇ ಹೊರತು ದ್ವಿತೀಯಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದು ತೇಜಸ್ಸಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಮ್ಮೆ ಅವರ ‘ಮುಸ್ಕಿಂಗ್ ಲಿಂಕ್’ ಪುಸ್ತಕದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತಾದುತ್ತಿದ್ದಾಗ ತೇಜಸ್ಸಿ, ‘ಪದ್ದಾ ನೀವೇ ಇದನ್ನು ಬರಿಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಕಣ್ಣೇ ಎಂದಾಗ ನಾನು ಬೇರಾದೆ. ವಿಜ್ಞಾನದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ‘ಪೆಲಿಯಂಟಾಲಜೆ’ ಎಂದು, ಕಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ‘ಅಂತೆಲ್ಪಾಲಜೆ’ ಎಂದು ಓದುವ ಮಾನವ ವಿಕಾಸದ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳು ನನಗೂ ಗೊತ್ತಿದ್ದವು. ಆದರೆ, ಅಡ್ಡೆ ಸ್ವಾರ್ಥಕರ ಕಥೆಯ ಸ್ವರೂಪ ಕೊಡುವ ಪ್ರತಿಭೆ? ಹಲವು ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ನಾವೂ ಇಂಥ ಕೃತಿ ಬರಿಬೇಕಿತ್ತು, ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ ಎಂದು ಹೇಳಬಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಮುಲನಿಯಂ ಸರಣಿಯನ್ನು ತೇಜಸ್ಸಿಯವರು ಬರೆದು ಆ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಪ್ರೌಢ್ ನೋಡುವಾಗ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ‘ನನ್ನ ಏನೊ ಕೇಳುತ್ತಾ. ನಿಮ್ಮವ್ಯಕ್ತಿ ನೀವು ತಿದ್ದಿ’ ಎಂದು ನಮಗೆ ಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು.